

Warszawa, dnia 4 grudnia 2017 r.

Egz. Nr 2 .....

PROTOKÓŁ KONTROLI

Kontrola została przeprowadzona w trybie i na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych¹. Przedmiotowa kontrola została przeprowadzona zgodnie z planem kontroli².

I. PODMIOT I OKRES OBJĘTY KONTROLĄ

Celem kontroli była ocena prawidłowości wykonywania przez podmiot *Stowarzyszenie Przyjaciół Pływania* z siedzibą w Bełchatowie zadań z zakresu ratownictwa wodnego, określonych w art. 13 i art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych³, z uwzględnieniem sił, środków i warunków niezbędnych do zapewnienia prawidłowego poziomu wykonywania ratownictwa wodnego.

Kontrolą został objęty okres od dnia 1 lipca 2016 r. do dnia 12 lipca 2017 r.

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone przez zespół kontrolerów w składzie:

członek zespołu kontrolnego	– Krystyna Dziełak, starszy specjalista w Departamencie Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego MSWiA, na podstawie upoważnienia Nr 4/DOLiZK/2017 z dnia 5 lipca 2017 r.,
członek zespołu kontrolnego	– Agnieszka Wargin, główny specjalista w Departamencie Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego MSWiA, na podstawie upoważnienia Nr 3/DOLiZK/2017 z dnia 5 lipca 2017 r.

II. WPROWADZENIE

Na podstawie decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych, (syg.akt.: DRIOL-NRGW-0272-53/2014) z dnia 14 sierpnia 2014 r., wydanej na podstawie art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o bezpieczeństwie..., *Stowarzyszenie Przyjaciół Pływania*⁴ jest podmiotem uprawnionym do wykonywania ratownictwa wodnego, w tym do

¹ Dz. U. z 2016 r. poz. 656.

² Patrz: *Plan kontroli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na rok 2017*, zatwierdzony przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji Pana Mariusza Błaszczaka.

³ zwanej dalej ustawą o bezpieczeństwie ....

⁴ Zwany dalej także SPP, podmiotem kontrolowanym lub Stowarzyszeniem.

podejmowania działań ratowniczych, o których mowa w art. 13 ustawy o bezpieczeństwie... i zobowiązaniem do realizacji zadań, o których mowa w art. 14 ust. 1 ustawy o bezpieczeństwie... .

Siedziba SPP znajduje przy ul. Juliusza Słowackiego 11, w Bełchatowie (97-400). Kontrolerom przedłożono umowę z dnia 23.06.2015 r. zawartą z Przedsiębiorstwem Gospodarki Mieszkaniowej Spółka z o. o. w Bełchatowie ul. Czyżewskiego 7 na podstawie, której SPP wynajmuje lokal użytkowy z przeznaczeniem na działalność statutową.

Ustalono, że zgodnie ze statutem Stowarzyszenia, władzami SPP są: Walne Zebranie Członków, Zarząd i Komisja Rewizyjna. Zarząd kieruje działalnością Stowarzyszenia oraz reprezentuje je na zewnątrz. W kontrolowanym okresie w skład Zarządu Stowarzyszenia wchodziło 5 osób. Funkcję Prezesa Zarządu pełnił Pan Piotr Suski, funkcję Wiceprezesa pełnił Pan Michał Strzelczyk, funkcję Sekretarza pełniła Pani Agnieszka Cabaj, funkcję Skarbnika pełnił Pan Jarosław Borowiec oraz funkcję Członka Zarządu pełnił Pan Jacek Organiściak.

III. USTALENIA I OCENY CZĄSTKOWE .

1. Organizowanie, kierowanie, koordynowanie i prowadzenie bezpośrednich działań ratowniczych w ramach ratownictwa wodnego.

Na podstawie dokonanych ustaleń nie można pozytywnie ocenić działalności SPP w zakresie organizowania, kierowania, koordynowania i prowadzenia bezpośrednich działań ratowniczych. Powyższa ocena wynika z analizy przedstawionej dokumentacji źródłowej oraz złożonych oświadczeń w tym zakresie, zgodnie z którymi:

1.1. Obszar wykonywania ratownictwa wodnego.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że w okresie objętym kontrolą Stowarzyszenie Przyjaciół Pływania wykonywało działania z zakresu ratownictwa wodnego na terenie powiatu bełchatowskiego, w tym na następujących wyznaczonych obszarach wodnych:

- 1) Kryta pływalnia w Bełchatowie, przy ul. 1 Maja 65 – umowa nr 33 000 39 277 z dnia 3 sierpnia 2015 r. zawarta z PGE Górnictwo i Energetyka konwencjonalna Spółka Akcyjna z siedzibą w Bełchatowie, ul. Węglowa 5;
- 2) Kryta pływalnia w hotelu „Wodnik” w Słoku k/Bełchatowa – umowa nr Z/593/2016/PHS/PH/PHS z dnia 1 sierpnia 2016 r. zawarta z Elbest sp. z o. o. z siedzibą w Bełchatowie, ul. 1 Maja 63;
- 3) Miejsce wykorzystywane do kąpieli na zbiorniku wodnym w Szczercowie – umowy: nr 101/2016 z dnia 30 czerwca 2016 r. i nr 76/2017 z dnia 13 czerwca 2017 r. zawarte z Gminą Szczerców, ul. Pułaskiego 8.
- 4) Kąpielisko w OSiR Wawrzkowizna w Rząsawie k/Bełchatowa - umowy dzierżawy: nr 7/DOW/2016 z dnia 23 maja 2016 r. i z dnia 26 czerwca 2017 r. zawarte z Elbest sp. z o. o. z siedzibą w Bełchatowie, ul. 1 Maja 63;

1.2. Zapewnienie stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego, poprzez utrzymywanie stałych dyżurów ratowników wodnych.

Według oświadczenia⁵ władz Stowarzyszenia Przyjaciół Pływania, w okresie objętym kontrolą realizowano dyżury stałe w siedzibie Stowarzyszenia, a w okresie wakacyjnym dodatkowo na obszarze OSiR Wawrzkowizna w Rząsawie na terenie wypożyczalni sprzętu wodnego w godz. 10.00-18.00.

⁵ Dokument: „Wyjaśnienie” z dnia 12.07.2017 r.

W trakcie czynności kontrolnych podmiot kontrolowany przedstawił kontrolerom chronologiczną dokumentację utrzymania stałych dyżurów w postaci „wydruków elektronicznych Grafików dyżurów, gdzie w kolejnych dniach określano godziny dyżurów poszczególnych ratowników wodnych. Z przedstawionych dokumentów wynika, że Stowarzyszenie zapewniało dyżur ratowników wodnych w systemie 24 godziny/7 dni w tygodniu/365 dni w roku. Dyżury te realizowane były w składzie dwuosobowym, z czego jeden ratownik pełnił 24 godzinny dyżur telefoniczny.

Ponadto Stowarzyszenie przedłożyło dokument pod nazwą: „Schemat łączności i reagowania od momentu przyjęcia zgłoszenia alarmowego do chwili podjęcia działań ratowniczych przez ratowników wodnych Stowarzyszenia Przyjaciół Pływania w Bełchatowie”, w którym wskazano numer +48 510 280 077 jako alarmowy SPP. Zgodnie z dokumentem, przyjęcie zgłoszenia następuje przez Ratownika Dyżurnego SPP, który przesyła dyspozycję o zdarzeniu do zespołu ratowników SPP, którzy to realizują wyjazd na miejsce zdarzenia. Podmiot kontrolowany nie określił jednak:

- czasu, w ciągu którego ratownicy dyżurujący pod telefonem mają stawić się do bazy (punktu zbornego) i jednocześnie miejsca przechowywania sprzętu ratowniczego, który jest niezbędny w udzielaniu pomocy poszkodowanemu na wodzie;
- sposobu dotarcia oraz czasu, w jakim zespół ratowników SPP powinien dotrzeć do poszkodowanego pomimo, że miejsce organizacji dyżuru stałego w siedzibie stowarzyszenia znajduje się w znacznej odległości od akwenów wodnych,

co w efekcie niewątpliwie wpływa na obniżenie skuteczności wykonywania dyżuru ratowniczego. Zgodnie z przedłożonymi „Grafikami dyżurów” dyżur pełniony był przez dwóch dyżurujących, jednego ratownika w siedzibie i jednego ratownika pod telefonem. W przedłożonych kontrolerom „Grafikach dyżurów” nie był ujęty żaden „zespół ratowników SPP”.

W trakcie czynności kontrolnych zwizytowano wypożyczalnię sprzętu, która zgodnie z deklaracją wiceprezesa SPP jest też miejscem pełnienia dyżuru stałego na obiekcie OSiR Wawrzkowizna. Na miejscu stwierdzono, że wypożyczalnia jest zamknięta i nie ma dyżurującego ratownika wodnego. Zamknięta na kłódkę furtka ogrodzenia pomostu, przy którym zacumowany był pływający sprzęt ratowniczy, skutecznie ograniczała do niego dostęp. Pozostały sprzęt ratowniczy przeznaczony do działań ratowniczych znajdował się w zamkniętej wypożyczalni.

Do dokumentacji kontroli podmiot kontrolowany przedłożył dwa protokoły z kontroli zbiorników wodnych Patyki i Słok z 5 maja oraz 21 czerwca 2017 roku w ramach, których przeprowadzone zostały patrole wodne na tych zbiornikach.

Poza „Grafikami dyżurów” podmiot kontrolowany nie przedstawił dokumentacji potwierdzającej realizację zaplanowanych dyżurów stałych, takich jak np. listy obecności potwierdzające odbycie dyżuru. Nie przedstawiono również dokumentów potwierdzających fakt bieżącej aktualizacji przedłożonych grafików.

Nie przedłożono też rejestru działań ratowniczych. Z wyjaśnień złożonych przed kontrolującymi wynika, że w okresie kontrolowanym nie odebrano żadnych zgłoszeń o poszkodowanych na wodach. Kontrolujący ustalili, że numer alarmowy Stowarzyszenia Przyjaciół Pływania nie został upubliczniony. Przedłożony natomiast kontrolerom schemat łączności i reagowania od momentu przyjęcia zgłoszenia alarmowego do chwili podjęcia działań ratowniczych przez ratowników wodnych Stowarzyszenia Przyjaciół Pływania w Bełchatowie jest niespójny z przedstawionym Grafikiem dyżurów.

W związku z powyższym zespół kontrolujący nie miał możliwości ustalenia, czy dyżur stały był rzeczywiście realizowany i czy był realizowany w sposób ciągły (nieprzerwany).

W ocenie kontrolujących podmiot kontrolowany nie daje gwarancji reagowania przez podjęcie w nagłych sytuacjach działań ratowniczych oraz skutecznego udzielenia kwalifikowanej pierwszej pomocy osobom, które uległy wypadkowi lub były narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia na obszarach wodnych powiatu bełchatowskiego. Posiadany sprzęt transportowy wykorzystywany w trakcie stałego

dyżuru (łódzie, samochody) powinien zapewnić sprawne dotarcie ze sprzętem ratowniczym i ratownikami wodnymi do poszkodowanego w wypadku na obszarach wodnych w takim czasie, który umożliwi jego uratowanie. Powinien być więc przygotowany do bezpośredniego użycia, a nie zamknięty na kłódkę.

Spośród osiemnastu osób wskazanych w „Grafikach dyżurów” ratowników wodnych zapewniających gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego, w przypadku 3 osób nie udokumentowano spełnienia przesłanek, o których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy o *bezpieczeństwie...*, co należy uznać za **nieprawidłowość**, za którą odpowiedzialność ponosi kierownik podmiotu kontrolowanego.

Również w związku z opisaną powyżej niedbałą organizacją stałych dyżurów ratowników wodnych na terenach innych niż wyznaczone obszary wodne, w ocenie zespołu kontrolującego w sposób niedostateczny podmiot kontrolowany wypełniał warunek określony w art.12 ust. 2 pkt 1 ustawy o *bezpieczeństwie ...*, co należy uznać za **nieprawidłowość**, za którą odpowiedzialność ponosi kierownictwo Stowarzyszenia Przyjaciół Pływania.

Ponadto w trakcie czynności kontrolnych kontrolerzy ujawnili, że Stowarzyszenie Przyjaciół Pływania jako jednostka współpracująca z systemem PRM z mocy ustawy na podstawie art. 15 ust 1 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym⁶ nie informowała wojewody o wszelkich zmianach dotyczących danych umieszczanych w rejestrze jednostek współpracujących z systemem, takich jak:

- nazwa, siedziby i adres jednostki współpracującej z systemem;
- teren działania jednostki współpracującej z systemem;
- liczba ratowników posiadających ważne zaświadczenia o ukończeniu kursu i uzyskaniu tytułu ratownika;
- wykaz wyposażenia, jakim dysponuje jednostka współpracująca z systemem;
- maksymalny czas dotarcia ratowników tej jednostki na miejsce zdarzenia;
- numery telefonów kontaktowych,

pomimo, że podmiot kontrolowany jest obowiązany niezwłocznie informować wojewodę o wszelkich zmianach dotyczących ww. danych na podstawie art. 17 ust. 4 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym.

1.3. Stała kontrola wyznaczonych obszarów wodnych.

Stowarzyszenie Przyjaciół Pływania zapewniało stałą kontrolę ratowników wodnych na wyznaczonych obszarach wodnych wskazanych w pkt 1.1. protokołu, zgodnie z postanowieniami umów, tj. w godzinach otwarcia obiektów, na których podmiot kontrolowany zobowiązany był m.in. do organizowania, kierowania i koordynowania działań ratowniczych.

Podmiot kontrolowany prowadził dokumentację potwierdzającą realizację stałej kontroli wyznaczonych obszarów wodnych⁷ oraz dokumentację działań ratowniczych na tych obiektach. Obowiązek prowadzenia dokumentacji wynikał z postanowień umów zawartych z zarządzającymi obszarami wodnymi dotyczących zabezpieczenia w zakresie ratownictwa wodnego wyznaczonych obszarów wodnych.

Przeprowadzono czynności kontrolne na trzech wyznaczonych obszarach wodnych⁸. Ustalono, że liczba ratowników wodnych zapewniających stałą kontrolę wyznaczonych obszarów wodnych była zgodna z postanowieniami zawartych umów i spełniała minimalne wymagania dotyczące liczby ratowników wodnych zapewniających stałą kontrolę, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 stycznia 2012 r. w sprawie *minimalnych wymagań dotyczących liczby ratowników wodnych zapewniających stałą kontrolę wyznaczonego obszaru wodnego*⁹. Ratownicy wodni dysponowali

⁶ Dz. U. z 2016 poz. 1868

⁷ *Dzienniki pracy ratowników wodnych na poszczególnych obiektach.*

⁸ Miejsce wykorzystywane do kąpielni na zbiorniku wodnym w Szczercowie, kąpielisko w OSiR Wawrzkowizna w Rzęsawie k/Belchatowa, kryta pływalnia w hotelu „Wodnik” w Słoku k/Belchatowa.

⁹Dz. U. z 2012 r. poz. 108.

odpowiednim sprzętem ratunkowym i pomocniczym, urządzeniami sygnalizacyjnymi i ostrzegawczymi oraz sprzętem medycznym w liczbie i rodzaju odpowiadającym wymaganiom, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 lutego 2012 r. w sprawie wymagań dotyczących wyposażenia wyznaczonych obszarów wodnych w sprzęt ratunkowy i pomocniczy, urządzenia sygnalizacyjne i ostrzegawcze oraz sprzęt medyczny, leki i artykuły sanitarne¹⁰. Sposób oznakowania i zabezpieczenia obszarów wodnych był zgodny z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczenia obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu oraz znaków informacyjnych i flag¹¹.

Zespół kontrolny ustalił, że nie wszystkie osoby sprawujące stałą kontrolę wyznaczonych obszarów wodnych spełniały wymagania, określone w art. 2 ust 5 ustawy o bezpieczeństwie ..., co należy uznać za **nieprawidłowość**, za którą odpowiedzialność ponosi kierownik podmiotu kontrolowanego. Powyższa nieprawidłowość mogła skutkować narażaniem osób poszkodowanych na obszarach wodnych na nieprofesjonalne działania ratownicze.

1.4. Kadra ratowników wodnych podmiotu kontrolowanego.

Stowarzyszenie Przyjaciół Pływania przedłożyło listę¹² osób, którymi w okresie objętym kontrolą dysponowało do zapewnienia bezpieczeństwa osobom przebywającym na obszarach wodnych znajdujących się na terenie, na którym wykonywało zadania z zakresu ratownictwa wodnego.

Na podstawie przedłożonej zespołowi kontrolnemu dokumentacji ustalono, że spośród 36 osób, wchodzących w skład kadry ratowników wodnych 23 osoby spełniły przesłanki określone w art. 2 pkt 5 ustawy o bezpieczeństwie... w zakresie posiadania pełnych uprawnień ratownika wodnego. W przypadku 13 osób nie udokumentowano „innych kwalifikacji przydatnych w ratownictwie wodnym”, 3 osoby nie posiadały aktualnego zaświadczenia w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy, a w przypadku 1 osoby podmiot kontrolowany nie przedstawił dokumentów potwierdzających „posiadanie wiedzy i umiejętności z zakresu ratownictwa wodnego i technik pływackich”.

Uznano, że nadzór nad aktualizacją dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje zawodowe ratowników wodnych będących członkami Stowarzyszenia lub zatrudnionych był niedostateczny.

Dopuszczenie przez podmiot kontrolowany do podejmowania działań ratowniczych osób niespełniających wszystkich wymagań określonych przepisami prawa, należy uznać za **nieprawidłowość**, za którą odpowiada kierownik podmiotu kontrolowanego, jako osoba reprezentująca podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego.

Ustalono, że podmiot kontrolowany podjął działania naprawcze¹³ polegające na wezwaniu osób nie posiadających „innych kwalifikacji przydatnych w ratownictwie wodnym” do ich uzupełnienia.

1.5. Specjalistyczny sprzęt wykorzystywany do wykonywania zadań z zakresu ratownictwa.

Podczas kontroli dokonano oględzin sprzętu wykorzystywanego przez podmiot kontrolowany do wykonywania zadań z zakresu ratownictwa wodnego na zwizytowanych przez kontrolerów wyznaczonych obszarach wodnych¹⁴, na których podmiot zapewniał stałą ich kontrolę. W dyspozycji podmiotu znajduje się sprzęt zgodny z przepisami rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 lutego 2012 r.

¹⁰ Dz. U. z 2012 r. poz. 261.

¹¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 286.

¹² Dokument pod tytułem: „Lista ratowników wodnych Stowarzyszenia Przyjaciół Pływania” z wyodrębnieniem pozycji „Pozostali ratownicy”. Analiza dokumentów wykazała, że działania ratownicze wykonywały jeszcze trzy osoby, których Stowarzyszenie nie ujęło na ww. liście.

¹³ Pismo z dnia 14 sierpnia 2017 roku do Departamentu Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji podpisane przez Prezesa Zarządu.

¹⁴ Miejsce wykorzystywane do kąpeli na zbiorniku wodnym w Szczercowie, kąpielisko w OSiR Wawrzekowizna w Rzęsawie k/Betchatowa, kryta pływalnia w hotelu „Wodnik” w Stoku k/Betchatowa

w sprawie wymagań dotyczących wyznaczonych obszarów wodnych w sprzęt ratunkowy i pomocniczy, urządzenia sygnalizacyjne i ostrzegawcze oraz sprzęt medyczny, leki i artykuły sanitarne¹⁵.

Do akt kontroli podmiot kontrolowany przedłożył wykazy sprzętu: „wykorzystywanego do organizacji ratownictwa wodnego będący w gotowości”, „niezbędnego do szkolenia ratowników wodnych” oraz sprzętu użytkowanego na wyznaczonych obszarach wodnych. Do przedłożonych wykazów załączył skany dokumentów (faktury VAT, rachunki, umowy kupna-sprzedaży, użyczenia) potwierdzających prawo do dysponowania przez podmiot kontrolowany sprzętem specjalistycznym.

Rodzaj i liczba posiadanego sprzętu ratowniczego, środków transportu i łączności pozwala na ustalenie, iż podmiot kontrolowany spełnia warunki o których mowa w art. 12 ust. 2 pkt 4 ustawy *o bezpieczeństwie ...*, tj. stwierdza się, że w okresie objętym kontrolą Stowarzyszenie Przyjaciół Pływania dysponowało specjalistycznym sprzętem oraz środkami transportu i łączności, niezbędnym do wykonywania ratownictwa wodnego, w liczbie wystarczającej do jego wykonywania na obszarze, jaki podmiot kontrolowany wskazuje jako zabezpieczony w ramach jego działalności.

1.6. Podejmowanie działań ratowniczych o których mowa w art. 13 ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą podmiot kontrolowany nie przyjmował zgłoszeń alarmowych o wypadkach lub zagrożeniach na obszarach wodnych.¹⁶

Ratownicy Stowarzyszenia prowadzili działania ratownicze jedynie w ramach stałej kontroli wyznaczonych obszarów wodnych. W dziennikach pracy ratowników wodnych odnotowano następujący rodzaj zdarzeń: wyciągnięcie z basenu i udzielenie pomocy osobie podtopionej, udzielenie kwalifikowanej pierwszej pomocy polegającej na odkażeniu i założeniu opatrunku na skaleczenia i stłuczenia, zataamowaniu krwawienia z nosa.

Według oświadczenia kierownictwa SPP podmiot kontrolowany nie prowadził poszukiwań osób zaginionych na obszarach wodnych.

2. Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej dotyczącej bezpieczeństwa na obszarach wodnych.

Z dokumentacji i oświadczenia kierownictwa wynika, że w okresie objętym kontrolą Stowarzyszenie Przyjaciół Pływania prowadziło działalność profilaktyczną i edukacyjną dotyczącą bezpieczeństwa na obszarach wodnych zgodnie z art. 14 ust. 1 pkt 2 ustawy *o bezpieczeństwie...*

Kontrolującym przedstawiono pisemne podziękowanie Powiatowego Centrum Sportu w Bełchatowie z czerwca 2017 r. za wkład w promocję bezpiecznego wypoczynku w czasie wakacji nad wodą. Podczas akcji pod nazwą „Dzień Ratownika Wodnego w PCS”, ratownicy SPP prowadzili pogadanki, prezentacje i pokazy. Na stronie internetowej¹⁷ zamieszczono zdjęcia i krótką informację z tego wydarzenia, z której wynika, że odbyło się ono we współpracy z bełchatowską Policją.

Ponadto, Stowarzyszenie realizowało zlecenie nr 84/608/2017 z dnia 1 czerwca 2017 r. z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Łodzi na przeprowadzenie zajęć z dziećmi w Szkole Podstawowej nr 19 w Łodzi o tematyce bezpieczeństwa osób kąpiących się i pływających.

¹⁵ Patrz pkt 10

¹⁶ Patrz pkt 1.2. protokołu (akapit trzeci).

¹⁷ www.belchatow.naszemiasto.pl

Podmiot kontrolowany nie przedstawił listy osób, które prowadziły zajęcia profilaktyczne i edukacyjne, a zatem nie można było ustalić czy osoby te posiadały kwalifikacje ratownika wodnego lub instruktora w zakresie ratownictwa wodnego, wymagane przy realizacji tego typu przedsięwzięć.

Na stronach internetowych Stowarzyszenia Przyjaciół Pływania nie zostały zamieszczone konkretne materiały edukacyjne na temat bezpiecznego zachowania nad wodą i radzenia sobie w sytuacji możliwych zagrożeń.

Mając na uwadze powyższe, prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej dotyczącej bezpieczeństwa na obszarach wodnych przez Stowarzyszenia Przyjaciół Pływania oceniono **pozytywnie z zastrzeżeniami**.

3. Prowadzenie dokumentacji działań ratowniczych, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1 ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych, w tym rejestrze działań ratowniczych.

Podmiot prowadził jednolitą dokumentację w postaci *Dzienników pracy ratowników wodnych*, składających się z: kart „dzienny zapis pracy ratowników wodnych”¹⁸, na których rejestrowano kolejne dyżury ratowników wodnych oraz kart „interwencje/akcje ratownicze”, na których odnotowywano wykonane czynności ratownicze¹⁹ oraz dane osób poszkodowanych (nazwisko i imię, adres, wiek). Powyżej wskazane dzienniki prowadzone były odrębnie dla każdego wyznaczonego obszaru wodnego w sposób czytelny i chronologiczny. Podczas zapewnienia gotowości w ramach stałego dyżuru podmiot kontrolowany nie prowadził dokumentacji działań ratowniczych.

Kontrolujący stwierdzili, że dokumenty przedłożone w trakcie kontroli nie spełniały wymagań rejestru działań ratowniczych²⁰, określonych w art. 14 ust. 3 ww. ustawy. Oznacza to, że Stowarzyszenie Przyjaciół Pływania nie prowadziło jednolitego rejestru działań ratowniczych w sposób określony przepisami prawa, co należy uznać za **nieprawidłowość**. Ustalono, że w okresie objętym kontrolą nie było przypadków udostępniania przez podmiot kontrolowany informacji na podstawie art. 14 ust. 5 ustawy *o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych*. Niemniej jednak nieprowadzenie jednolitego rejestru działań ratowniczych uniemożliwia wywiązanie się Stowarzyszeniu Przyjaciół Pływania z obowiązku udzielania informacji z rejestru działań ratowniczych na wniosek podmiotów uprawnionych do ich uzyskania. Za nieprawidłowości w przedmiotowym zakresie odpowiedzialność ponosi kierownik podmiotu kontrolowanego.

4. Ujawnianie zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych i przekazywanie informacji o zidentyfikowanych zagrożeniach w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych właściwej radzie gminy.

Według oświadczenia władz Stowarzyszenia podmiot kontrolowany nie identyfikował w okresie objętym kontrolą zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 4 ustawy *o bezpieczeństwie...*

¹⁸Zawierających rubryki: lp., data i godzina rozpoczęcia pracy, imię i nazwisko, przebieg dyżuru, uwagi.

¹⁹Takie jak: pierwsza pomoc, kwalifikowana pierwsza pomoc, interwencja ratownicza, akcja ratownicza, ewakuacja ze strefy zagrożenia, akcja poszukiwawcza na lądzie/w wodzie, patrole prewencyjne, miejsce, czas, okoliczności i przyczyny wypadku, dane ratowników, dane świadków, przekazanie służbom medycznym/Policji-patrz protokół z interwencji/ akcji ratowniczej.

²⁰Zgodnie z art. 14 ust. 3 ustawy *o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych*, rejestr obejmuje następujące dane: 1) imię i nazwisko osoby, której udzielono pomocy w ramach działań ratowniczych, datę i miejsce urodzenia oraz adres zamieszkania; 2) rodzaj doznanego urazu lub zachorowania osoby, o której mowa w pkt 1; 3) rodzaj udzielonej pomocy; 4) miejsce wypadku; 5) imiona i nazwiska ratowników wodnych udzielających pomocy; 6) datę prowadzenia działań ratowniczych; 7) czas i miejsce przekazania osoby, o której mowa w pkt 1, jednostkom systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne lub innym służbom.

Z ustaleń zespołu kontrolującego wynika, że błędnie interpretowano przepisy przyjmując, że podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego wykonuje zadania określone w art. 14 ust. 1 pkt 4 i 5 ww. ustawy jedynie na zlecenie odpłatne gmin, gdy tymczasem ujawnianie zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych, a następnie przekazanie informacji o zagrożeniach, właściwej radzie gminy, leży w zakresie działania podmiotu uprawnionego do ratownictwa wodnego. Rada gminy mając dopiero informację o rodzaju zagrożenia może podjąć decyzję w jakiej formie przeciwdziałać ujawnionemu zagrożeniu w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych znajdujących się na jej terenie.

Nie podjęcie wysiłku polegającego na ustaleniu, czy na terenie gmin, na których działa Stowarzyszenie Przyjaciół Pływania występują zagrożenia należy uznać za **nieprawidłowość**, za którą odpowiedzialność ponosi kierownik podmiotu kontrolowanego. Zaniechanie działań podmiotu kontrolowanego w ww. zakresie mogło przyczynić się do narażenia życia lub zdrowia osób przebywających na obszarach wodnych, znajdujących się na terenie działania Stowarzyszenia.

III. OCENA OGÓLNA, WNIOSKI I ZALECENIA

Ocenę podmiotu kontrolowanego dokonano na podstawie ustalonego stanu faktycznego stwierdzonego w toku kontroli przy zastosowaniu kryteriów kontroli wynikających z ustawy *o bezpieczeństwie ...*, takich jak: legalność, celowość oraz rzetelność. Na podstawie ustaleń należy stwierdzić, że Stowarzyszenie Przyjaciół Pływania nie udokumentowało w trakcie przeprowadzonej kontroli, iż wszystkie osoby dedykowane do działań ratowniczych spełniały wymagania określone dla ratowników wodnych zgodnie z art. 2 pkt 5 ustawy *o bezpieczeństwie...*, co wiąże się z:

- prowadzeniem dokumentacji dotyczącej uprawnień ratowników wodnych w sposób nierzetelny,
- powierzaniem zadań z zakresu ratownictwa wodnego osobom nieposiadającym odpowiednich kwalifikacji

oraz nie realizowało wszystkich obowiązków podmiotu uprawnionego do wykonywania ratownictwa wodnego zgodnie z przepisami ustawy *o bezpieczeństwie...*, tj. nie prowadziło rejestru działań ratowniczych oraz nie ujawniało zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa osób na obszarach wodnych i w związku z tym nie przekazywało informacji w tym zakresie właściwym organom. Ponadto, prowadziło działalność profilaktyczną i edukacyjną w ograniczonym zakresie oraz nie dokumentowało informacji o osobach, które tę działalność wykonywały, co uniemożliwiało ustalenie czy osoby te posiadały kwalifikacje ratownika wodnego lub instruktora w zakresie ratownictwa wodnego, wymagane przy realizacji tego typu przedsięwzięć i dające gwarancję, że przekazywana przez te osoby wiedza jest zgodna ze stanem faktycznym.

W związku z powyższym **negatywnie** oceniono:

- 1) niedostateczną organizację dyżurów stałych oraz nie przekazanie, dedykowanego przez Stowarzyszenie Przyjaciół Pływania, numeru alarmowego do publicznej wiadomości, co negatywnie wpływało na zapewnienie przez podmiot stanu gotowości do wykonywania ratownictwa wodnego;
- 2) prowadzenie dokumentacji dotyczącej uprawnień ratowników wodnych, w sposób niepozwalający na bieżące dokonywanie weryfikacji w zakresie spełnienia przesłanek wynikających z art. 2 pkt 5 ustawy *o bezpieczeństwie...* dotyczących uprawnień ratowników wodnych;
- 3) dedykowanie do działań ratowniczych osób, dla których nie udokumentowano spełnienia przesłanek wynikających z art. 2 pkt 5 ustawy *o bezpieczeństwie...* ;

- 4) nieprowadzenie jednego zbiorczego rejestru działań ratowniczych, dokumentującego wykonywanie zadań z zakresu ratownictwa wodnego, pomimo ustawowego obowiązku wynikającego z art. 14 ust. 1 pkt 3 ustawy *o bezpieczeństwie ...* ;
- 5) niedopełnienie obowiązku informowania wojewody o wszelkich zmianach dotyczących danych umieszczanych w rejestrze jednostek współpracujących z systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne²¹;
- 6) nieujawnianie zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych oraz nieprzekazywanie informacji w tym zakresie właściwym organom, pomimo obowiązku ustawowego wynikającego z art. 14 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy *o bezpieczeństwie ...*;
- 7) prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej w ograniczonym zakresie oraz brak informacji o osobach, które tę działalność wykonywały.

Na podstawie art. 27 ust. 1 ustawy *o bezpieczeństwie...*, zobowiązuje się podmiot Stowarzyszenie Przyjaciół Pływania do zrealizowania następujących zaleceń:

- 1) niezwłoczne zorganizowanie dyżurów ratowników wodnych, w sposób zapewniający stałą gotowość do wykonywania ratownictwa wodnego gwarantującą podjęcie niezwłocznych działań ratowniczych, co będzie miało wpływ na skuteczne udzielanie pomocy osobom poszkodowanym na terenach wodnych;
- 2) niezwłoczne podjęcie działań w celu zapewnienia kadry spełniającej wszystkie warunki określone w przepisach dla ratownika wodnego;
- 3) założenie ewidencji kadry ratowników wodnych i bieżące jej prowadzenie oraz prowadzenie dokumentacji dotyczącej kwalifikacji ratowników wodnych w sposób pozwalający na bieżące dokonywanie weryfikacji posiadanych przez nich uprawnień;
- 4) niezwłoczne założenie i prowadzenie jednolitego rejestru działań ratowniczych, zawierającego dane, o których mowa w art. 14 ust. 3 ustawy *o bezpieczeństwie...*;
- 5) zgłoszenie Stowarzyszenia Przyjaciół Pływania do właściwego wojewody w celu wpisania do rejestru jednostek współpracujących z systemem PRM oraz przekazywanie na bieżąco informacji wojewodzie o wszelkich zmianach dotyczących danych umieszczanych w rejestrze;
- 6) zintensyfikowanie działalności profilaktycznej i edukacyjnej dotyczącej bezpieczeństwa na obszarach wodnych oraz jej dokumentowanie;
- 7) podjęcie działań mających na celu ujawnianie zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych oraz przekazywanie informacji o ujawnionych zagrożeniach w właściwej radzie gminy, zgodnie z art. 14 ust. 1 pkt 5 ustawy *o bezpieczeństwie...* .

IV. POUCZENIE

Zgodnie z art. 27 ust. 2–4 ustawy *o bezpieczeństwie...*, w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego objęty kontrolą może wnieść do kontrolującego na piśmie umotywowane zastrzeżenia do protokołu kontroli, w tym do sformułowanych wniosków i zaleceń, lub podpisuje protokół kontroli.

²¹ Art. 17 ust. 4 ustawy Państwowe Ratownictwo Medyczne (Dz. U. 2016 poz. 1868).

Zgłoszone zastrzeżenia kontrolujący może uznać za zasadne, zmieniając lub uzupełniając protokół kontroli, albo uznać je za niezasadne i przekazać stanowisko podmiotowi uprawnionemu do wykonywania ratownictwa wodnego objętemu kontrolą. Zastrzeżenia wniesione po terminie, przez osobę nieuprawnioną lub bez zachowania formy pisemnej pozostawia się bez rozpatrzenia.

W przypadku uznania zasadności zastrzeżeń zmieniony lub uzupełniony protokół kontroli zostaje przekazany ponownie do podpisania podmiotowi uprawnionemu do wykonywania ratownictwa wodnego objętemu kontrolą.

W myśl art. 28 ust. 1 i 2 ww. ustawy podmiotowi objętemu kontrolą przysługuje prawo odmowy podpisania protokołu kontroli i złożenia kontrolującemu, w terminie 5 dni od dnia jego otrzymania pisemnego wyjaśnienia przyczyn odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie wstrzymuje realizacji wniosków i zaleceń pokontrolnych.

Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego objęty kontrolą, w terminie 30 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli lub stanowiska kontrolującego, o którym mowa w art. 27 ust. 3 ww. ustawy, lub poprawionego protokołu kontroli zawiadamia ministra właściwego do spraw wewnętrznych o wykonaniu wniosków i zaleceń pokontrolnych zawartych w protokole kontroli lub o przyczynach ich niewykonania.

Zgodnie z art. 12 ust. 5 pkt 2 ustawy o bezpieczeństwie..., minister właściwy do spraw wewnętrznych, w drodze decyzji administracyjnej, może cofnąć zgodę na wykonywanie ratownictwa wodnego, jeżeli podmiot, któremu taka zgoda została udzielona, nie usunął w wymaganym terminie nieprawidłowości mających istotny wpływ na wykonywanie ratownictwa wodnego stwierdzonych protokołem kontroli.

* * *

Z kontroli sporządzono protokół w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach:

Egz. Nr 1 – Stowarzyszenie Przyjaciół Pływania

Egz. Nr 2 – a/a

Krzysztof Dziełek
.....
członek zespołu – Krzysztof Dziełek

Agnieszka Wargin
.....
członek zespołu – Agnieszka Wargin

PREZES ZARZĄDU

Piotr Suski
.....
Piotr Suski

Skarbnik Stowarzyszenia
Przyjaciół Pływania
Jarosław Borowiec
.....
Jarosław Borowiec

.....
pieczęć i podpis kierownika podmiotu
kontrolowanego

**STOWARZYSZENIE
PRZYJACIÓŁ PŁYWANIA**
97-400 Bełchatów, ul. Słowackiego 11
tel. 504 22 88 56
NIP: 769-19-07-657 REGON: 590785946

zapoznałem się

[Signature]
.....
Andrzej Gwizdek